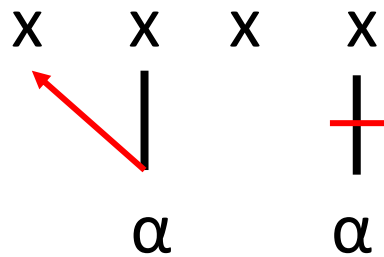

Typologie fonologických procesů

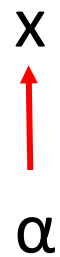
asimilace

- asimilace znělosti ve slovanských jazycích

- vokalická harmonie v ugrofinských jazycích

epenteze

- hiátové konsonanty v češtině

elize

- tzv. pobočné slabiky v češtině [js]em ~ [s]em

[lʒ]íce ~ [ʒ]íce

Typologie fonologických objektů

normální

C nebo V

x

|

α

[α]

l[e]s

plovoucí

C nebo V

x

α α

[α]~[]

p[e]s

p[]s-a

dlouhý

C nebo V

x x

∨

α

[α:]

l[e:]k

2segmentový

C nebo V

x

∧

α β

[ᾱβ]

[t̄s]op

Plovoucí C: *liaison* ve francouzštině

stabilní C (*cher* 'milý')

<cher ami>

[ʃeʁami]

<cher garçon>

[ʃeʁgɑʁsɔ]

alternující C (*tout* 'každý')

<tout ami>

[tuami]

t / _#V

<tout garçon>

[tugaʁsɔ]

∅ / _#C

lexikon:

C	V	C
ʃ	e	ʁ

<cher>

C	V
t	u

<tout>

fonologie:

C	V	C	V
t	u	t	a mi

[t]

C	V	C	V
t	u	t	g a ʁsɔ

∅

Plovoucí V: alternující e v češtině

stabilní e (*les*)

les

[les]

les-a

[lesa]

alternující e (*pes*)

pes

[pes]

e / _C#

ps-a

[psa]

∅ / _CV

lexikon:

C	V	C
l	e	s

C	V	C
p	e	s

fonologie:

C	V	C
	↑	
p	e	s

[e]

C	V	C	V
p	e	s	a

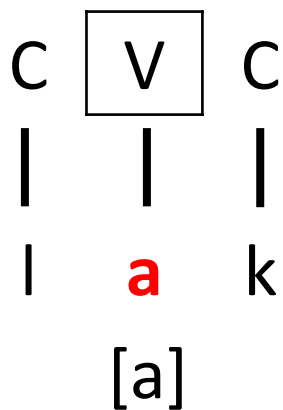
∅

Dlouhé V (=VV): čeština

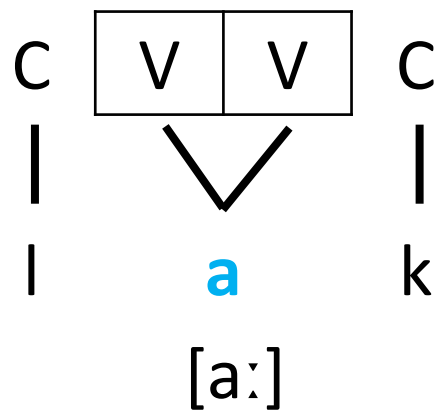
krátké *a*

[lak]

dlouhé *a*

[la:k]

Dlouhé C: gemináty v italštině

krátké *t*

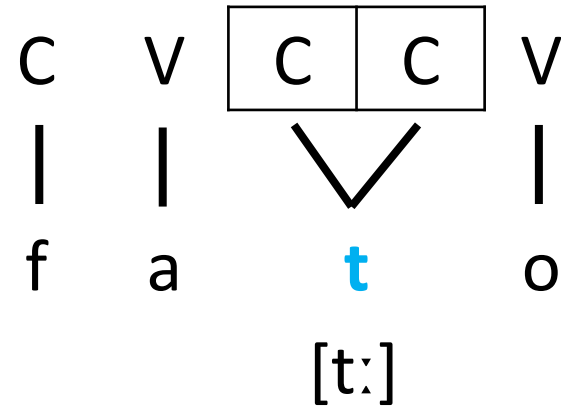
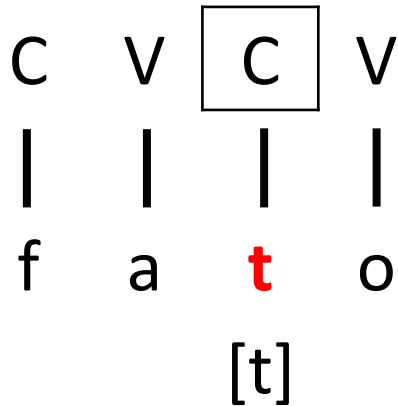
dlouhé *t* (= gemináta)

<fato> 'osud'

<fatto> 'fakt'

[fat^o]

[fatːo]

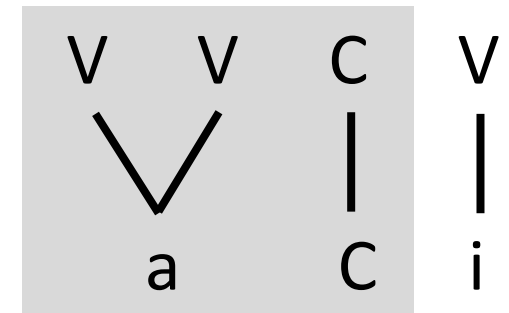
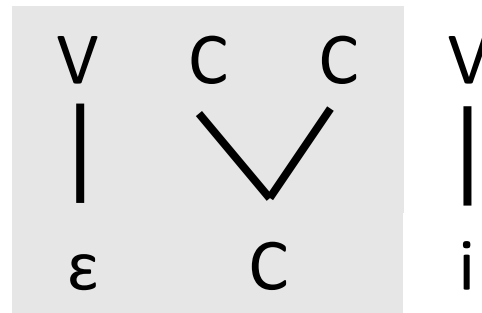
Interakce mezi geminátami a VV: Fula (západní Afrika)

SG

PL

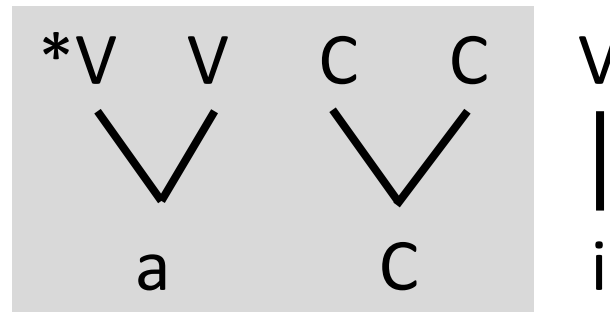
lɛw 'měsíc' lɛ**bb**-i 'měsíce'

laaw 'cesta' laab-**i** 'cesty'

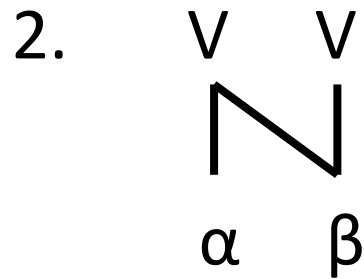
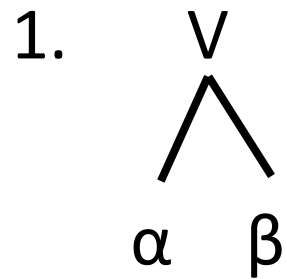
*laa**bb**-i

= dlouhý V blokuje geminaci

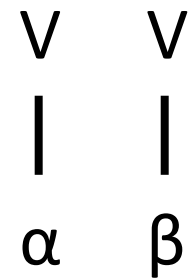

Diftongy

možnosti reprezentace:

hiát

vl[a]k

vl[a:]č-ek

= deminutivní dloužení

vt[i]p

vt[i:]p-ek

→ diftong [ou̯]/[ou̯] se chová fonologicky

pl[o]t

pl[u:]t-ek

podobně jako dlouhé monoftongy

k[u]s

k[ou̯]/[ou̯]s-ek

→ v češtině má stejnou reprezentaci

jako VV (= reprezentace typu 2)

